

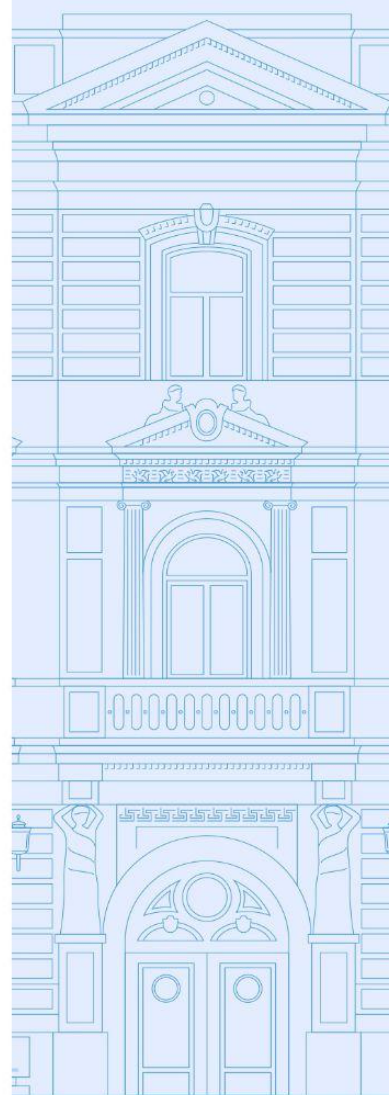
LIETUVOS
TEISMAI

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

2025 m. birželis

PRAKTIKOS APŽVALGA

Teisėkūra	3
Rinkimai	4
Užsieniečių teisinė padėtis	6
Lietuvos Respublikos pilietybė	8
Aplinkos apsauga	8
Žemės teisiniai santykiai	9
Statybos	10
Bausmių vykdymo sąlygos	11
Teisė kreiptis į teismą	13

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis.

Teisėkūra

Dėl Civilinės būklės aktų registravimo taisyklių nuostatos, kurioje numatyta įrašo anuliavimo galimybė, kai paaiškėja, kad buvo padaryta klaida ir civilinės būklės aktas negalėjo būti įregistruotas ar įtrauktas į apskaitą, prieštaravimo konstituciniam teisinės valstybės principui

Apžvelgiamoje norminėje administracinėje byloje buvo nagrinėjamas Utenos apylinkės teismo Ignalinos rūmų prašymas, be kita ko, ištirti, ar teisingumo ministro 2016 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1R-334 patvirtintų Civilinės būklės aktų registravimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 145.5 papunktis, kuris nustato, kad civilinės būklės akto įrašas anuliuojamas, kai paaiškėja, kad buvo padaryta klaida ir civilinės būklės aktas negalėjo būti įregistruotas ar įtrauktas į apskaitą pagal Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 4 dalį, neprieštarauja Įstatymo 25 straipsnio 4 daliai bei konstituciniams įstatymų viršenybės ir teisinės valstybės principams.

Šis prašymas buvo pateiktas individualioje byloje nagrinėjant pareiškėjo prašymą panaikinti Švenčionių rajono savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 9 d. sprendimą atsisakyti atkurti santuokos įrašą. Pareiškėjo santuoka, sudaryta Vilniaus Musulmonų Sunitų religinėje bendruomenėje, buvo anuliuota anuliuavus Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriuje 2023 m. lapkričio 29 d. surašytą santuokos įrašą. Santuokos įrašas, vadovaujantis Taisyklių 145.5 papunkčiu, anuliuotas Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus iniciatyva dėl to, kad pareiškėjas santuokos sudarymo momentu Lietuvos Respublikos teritorijoje buvo neteisėtai (nebuvo teisėtai šalies teritorijoje).

Įstatymo 25 straipsnio 4 dalis įtvirtina, kad „civilinės būklės akto įrašas anuliuojamas, kai: 1) paaiškėja, kad tam pačiam asmeniui įrašytas antras toks pat įrašas ar buvo įrašytas atkurtasis civilinės būklės akto įrašas ir randamas pirminis civilinės būklės akto įrašas; 2) paaiškėja, kad santuokos nutraukimas įregistruotas po vieno iš sutuoktinių mirties; 3) įsiteisėjo teismo sprendimas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia, dėl civilinės būklės akto įrašo neteisingumo ar dėl teismo sprendimo, kuriuo remiantis įregistruotas civilinės būklės aktas, panaikinimo“. Šiais pagrindais civilinės būklės aktų įrašus anuliuoja civilinės metrikacijos įstaiga asmens, kurio civilinės būklės aktas įregistruotas, prašymu, suinteresuoto asmens prašymu arba savo iniciatyva (*ex officio*) Taisyklėse nustatyta tvarka (Įstatymo 25 str. 1 d.).

Tikrintas Taisyklių 145.5 papunktis (teisingumo ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. 1R-405 redakcija) įtvirtina, kad civilinės būklės akto įrašas anuliuojamas, kai paaiškėja, kad buvo padaryta klaida ir civilinės būklės aktas negalėjo būti įregistruotas ar įtrauktas į apskaitą pagal Įstatymo 3 straipsnio 4 dalį. Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis nustato, kad civilinės būklės aktą motyvuotai atsisakoma registruoti, jeigu jo registravimas neatitiktų šiame įstatyme ar Taisyklėse nustatytų reikalavimų ar prieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir kituose įstatymuose nustatytiems viešajai tvarkai.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad Taisyklių 145.5 papunktis numato naują (savarankišką), t. y. Įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nenumatytą, pagrindą civilinės metrikacijos įstaigai (suinteresuoto asmens prašymu ar savo iniciatyva) anuliuoti civilinės būklės akto įrašą. Įvertinęs Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies bei 25 straipsnio 4 dalies nuostatų turinį, LVAT nurodė, jog nėra pagrindo vertinti, kad Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis gali būti aiškinama, kaip suteikianti (numatanti) civilinės metrikacijos įstaigos teisę (suinteresuoto asmens prašymu ar savo iniciatyva) anuliuoti civilinės būklės akto įrašą nesant bent vieno iš Įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytų pagrindų.

Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, Įstatymo nuostatomis įtvirtinta teisingumo ministro kompetencija iš esmės yra apribota civilinės būklės aktų įrašų anuliavimo tvarkos patvirtinimu, bet ne pačių šio anuliavimo pagrindų nustatymu. Nesant jokių kitų įstatymų nuostatų, nėra jokio objektyvaus pagrindo pripažinti, kad įstatymų leidėjas, eksplicitiškai ir aiškiai įtvirtinęs, jog civilinės būklės aktų įrašai gali būti anuliuojami Įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytais pagrindais (Įstatymo 6 str. 2 d.) bei nustatęs baigtinį šių pagrindų sąrašą, (tiesiogiai ar netiesiogiai) būtų pavedęs ar įgaliojęs teisingumo ministrą nustatyti papildomus, t. y. Įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nenumatytus, civilinės būklės aktų įrašų anuliavimo, atliekamo civilinės metrikacijos įstaigu, pagrindus. Šiuo atveju poįstatyminiu aktu, išplėsdamas įstatymų leidėjo nustatytus civilinės būklės aktų įrašų anuliavimo pagrindus, teisingumo ministras, be kita ko, iš esmės įtvirtino su žmogaus teisių įgyvendinimu susijusių santykių teisinį reguliavimą, kuris konkuruoja su nustatytoju įstatyme, kas *inter alia* (be kita ko) neatitinka iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylančių reikalavimų.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, jog teisingumo ministras, Taisyklių 145.5 papunktyje nustatydamas papildomą (Įstatyme nenumatytą) civilinės būklės akto įrašo anuliavimo pagrindą, viršijo savo kompetenciją

(veikė *ultra vires*) bei nepaisė iš konstitucinio teisinės valstybės principo išplaukiančio įpareigojimo teisėkūros subjektams leidžiant teisės aktus neviršyti savo įgaliojimų, taip pat priimant poįstatyminius aktus remtis įstatymais, todėl pripažino, kad Taisyklių 145.5 papunktis prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. birželio 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. ei-6-502/2025
Teismo proceso Nr. 3-66-3-00002-2025-9
Procesinio sprendimo kategorija 4.1

[Prieiga internete](#)

Rinkimai

*Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos kompetencijos, atliekant išankstinę referendumui siūlomo projekto patikrą
Dėl teisės referendumu siūlyti su mokesčiais susijusias Konstitucijos pataisas*

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo atsisakyta registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę dėl privalomojo referendumo paskelbimo dėl Konstitucijos papildymo, pagrįstumo ir teisėtumo. Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės teiktu projektu buvo siūloma pakeisti Konstitucijos 23 straipsnio 4 dalį, nurodant, kad „Nuosavas piliečio nekilnojamas turtas Lietuvos Respublikos teritorijoje neapmokestinamas“.

Pareiškėjas Piliečių referendumo iniciatyvinę grupę skunde laikėsi pozicijos, kad siūlomo projekto tekstas yra trumpas, aiškus ir vienareikšmiškas, jo formuluotė atitinka Referendumo konstitucinio įstatymo reikalavimus. VRK viršijo savo kompetenciją, nes VRK kompetencija apsiriboja įstatymo projekto atitikties Konstitucijai ir įstatymo reikalavimams vertinimu, VRK negali iš anksto spręsti dėl referendumu siūlomo projekto turinio teisėtumo ar jo prieštaravimo Konstitucijai. Siūlomo projekto turinio konstitucingumo vertinimas yra tik Konstitucinio Teismo kompetencija.

Šiuo aspektu LVAT priminė, jog VRK, vykdydama įgaliojimus registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę, atlieka ne tik procedūrinio, bet ir materialiojo teisinio pobūdžio kontrolės funkcijas bei pripažinusi siūlomų įstatymo nuostatų neatitikimą Konstitucijai ir įstatymams turi teisę bei pareigą atsisakyti registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę. VRK ir Konstitucinio Teismo įgaliojimai yra visiškai skirtingi – Konstitucinis Teismas atlieka teisės aktų *a posteriori* (paskesnę) konstitucinę kontrolę, jis negali tikrinti ir netikrina teisės aktų projektų atitikties aukštesnės galios teisės aktams; VRK atlieka būtent teisės aktų projektų kontrolę, kurią atlikti ją įgalina Konstitucijos ir Referendumo konstitucinio įstatymo nuostatos.

Dėl pareiškėjo pateikto projekto turinio LVAT pažymėjo, jog ginčytame VRK sprendime nekorektiškai konstatuota, kad pagal Konstituciją tik Seimas ir tik įstatymu nustato mokesčius. Pagal Konstituciją tik Seimas, kaip Tautos atstovybė ir kaip įstatymų leidžiamoji valstybės valdžia, t. y. vienintelė iš valstybės valdžios šakų, gali įstatymais nustatyti mokesčius. Tačiau konstitucinės jurisprudencijos, jog aukščiausias suverenitas – Tauta – negali priimti Konstitucijos pataisų, susijusių su mokesčiais, nėra.

Vis dėlto, LVAT vertinimu, šie ginčyto VRK sprendimo argumentai nepaneigė išvados, kad siūlomas Konstitucijos 23 straipsnio 4 dalies tekstas („Nuosavas piliečio nekilnojamas turtas Lietuvos Respublikos teritorijoje neapmokestinamas“) nėra aiškus ir vienareikšmiškas, nes tokia nuostata suponuoja, kad bet koks tik piliečio nekilnojamas turtas Lietuvoje būtų neapmokestinamas, t. y. tiek žemės ūkio paskirties žemė, tiek bet kokie statiniai, kurių skaičius nuosavybės teise nėra ribojamas, ir t. t. Tokia nuostata taip pat sudarytų prielaidas Konstitucijoje įtvirtintų lygiateisiškumo ir valstybės geopolitinės orientacijos principų prieštaravimui, nes užsienio piliečių (ypač Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto organizacijos valstybių narių piliečių), kurie Lietuvoje gali turėti ir turi nekilnojamojo turto, nuosavybė būtų apmokestinama, taip be jokio konstitucinio pagrindo diferencijuojant Lietuvos ir užsienio piliečius. Remdamasis Konstitucinio Teismo išaiškinimais, LVAT pabrėžė, jog konstituciniai Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje pagrindai įtvirtinti Konstitucijoje vykdant referendume pareikštą Tautos valią, kad Lietuvos Respublika būtų Europos Sąjungos narė. Todėl patys šie pagrindai, Tautos suverenios valios pareiškimas, kaip jų šaltinis, lemia reikalavimą Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“ nuostatas pakeisti ar panaikinti tik referendumu. Pagal Konstituciją, referendumu nepanaikinus minėtų konstitucinių Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje pagrindų, įtvirtintų Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“, negali būti

daromos tokios Konstitucijos pataisos, kuriomis būtų paneigti Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje įsipareigojimai.

Byloje atkreiptas dėmesys, kad šis atvejis negali būti laikomas vien vidaus situacija – jis susijęs su kapitalo judėjimu, kaip tai suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 63 straipsnio 1 dalį. Pagal suformuotą ESTT jurisprudenciją SESV 63 straipsnio 1 dalyje apskritai draudžiamas kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ribojimas. Tarp pagal SESV 63 straipsnio 1 dalį draudžiamų priemonių yra tos, kurios gali atgrasyti ne rezidentus investuoti valstybėje narėje arba minėtos valstybės narės piliečius tai daryti kitose valstybėse narėse. Taigi nacionalinės teisės, be kita ko, Konstitucijos, nuostatos, kurios sukuria skirtingą teisinį režimą asmenims vien dėl jų pilietybės ar gyvenamosios vietos, kai toks skirtingas požiūris nėra objektyviai pateisinamas ir proporcingas siekiamam tikslui, laikytinos pažeidžiančiomis laisvo kapitalo judėjimo principą, įtvirtintą Europos Sąjungos teisėje.

Šiomis aplinkybėmis LVAT darė išvadą, kad VRK ginčytu sprendimu pagrįstai atsisakė registruoti Piliečių referendumo iniciatyvinę grupę dėl privalomojo referendumo paskelbimo dėl Konstitucijos papildymo ir atmetė pareiškėjo skundą.

2025 m. birželio 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-3-815/2025

Teismo proceso 3-66-3-00004-2025-1

Procesinio sprendimo kategorija 5.4

[Prieiga internete](#)

Dėl asmens informavimo apie Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdį, kuriame nagrinėjami su juo susiję klausimai

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo pareiškėjo – Jonavos rajono savivaldybės tarybos nario – įgaliojimai pripažinti nutrukusiais nesuėjus terminui, pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčytas sprendimas priimtas po to, kai įsiteisėjo dėl pareiškėjo priimtas apkaltinamasis teismo nuosprendis.

LVAT vertinimu, sistemiskai ir lingvistiškai aiškinant Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalį, pažymėtina, kad šioje teisės normoje yra išvardyti atvejai, kai savivaldybės tarybos nario įgaliojimai nutrūksta nesuėjus terminui. Šie atvejai siejami su įvairiais juridiniais faktais, kartu, kai reikia, nurodant, pagal kokį dokumentą gali būti nustatomi šie juridiniai faktai. Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalies 4 punkto nuostata aiškintina kaip reiškianti, kad įvykus juridiniam faktui – įsiteisėjus bet kokiam apkaltinamajam teismo nuosprendžiui – savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimai nutrūksta.

Dėl pareiškėjo teiginių, jog jam nebuvo pranešta apie svarstymą ir nebuvo suteikta teisė būti išklaustam, LVAT akcentavo, jog Rinkimų kodekso 176 straipsnio 4 dalyje numatytos savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimų nutrūkimo nesuėjus terminui procedūros specifika yra tokia, kad VRK turi priimti motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip per 15 dienų (išskyrus mirties atvejį) po to, kai tam atsiranda pagrindas. Rinkimų kodekse nėra įtvirtinta detalesnė ši procedūra reglamentuojančių nuostatų. Tačiau įgaliojimų pripažinimas nutrukusiais nesuėjus terminui pagal apkaltinamąjį teismo nuosprendį yra reikšmingas neigiamas pasekmės asmeniui sukiantis sprendimas, todėl pareiškėjas turėjo būti informuotas apie VRK posėdį, kuriame buvo svarstomas jo įgaliojimų nutrūkimo prieš terminą klausimas, turėjo teisę dalyvauti jame ir pateikti savo paaiškinimus. Tokios VRK pareigos, tiesiogiai numatytos VRK 2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. Sp-71 patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos reglamento 40.1 punkte¹, nepašalino aplinkybės, kad posėdžio darbotvarkė buvo paskelbta iš anksto ir kad šis posėdis buvo viešas. Atsakovas iš esmės pripažino, jog šiuo aspektu buvo padaryta klaida, nes pareiškėjas nebuvo informuotas apie klausimo svarstymą. Vis dėlto šiuo aspektu atkreiptas dėmesys į tai, kad pareiškėjas teismo posėdyje paaiškino, jog jis iki įvykstant VRK posėdžiui apie jį žinojo, susipažino su jo darbotvarke, bet neturėjo laiko prisijungti prie posėdžio (dirbo), ir vėliau peržiūrėjo posėdžio įrašą. Neinformavimas apie VRK posėdį ir nedalyvavimas jame pareiškėjui nesutrukdė kreiptis teisminės gynybos. Be to, pareiškėjas, duodamas paaiškinimus teismo posėdyje, ir teismui nenurodė argumentų, kurie galėjo turėti įtakos VRK atliktos savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutrūkimo nesuėjus terminui procedūros eigai ar reikšmingai paveikti šios procedūros baigtį.

¹ Komisijos sprendimų projektai, išvados ar pažymos, pagal kurias buvo parengti Komisijos sprendimų projektai, ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki posėdžio pradžios siunčiami visiems suinteresuotiems asmenims, kuriems Komisijos sprendimai sukelia teises pasekmes, kartu informuojant apie galimybę dalyvauti Komisijos posėdyje arba pateikti savo poziciją raštu.

LVAT atmetė pareiškėjo skundą.

2025 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-4-1188/2025

Teismo proceso 3-66-3-00005-2025-2

Procesinio sprendimo kategorija 5.7

[Prieiga internete](#)

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl užsieniečio teisės leidimą laikinai gyventi Lietuvoje atsiimti per atstovą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi buvo pagrįstai panaikintas pagal UTPĮ 50 straipsnio 1 dalies 9 punktą, nes pareiškėjas Lietuvoje nestudijavo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas per išorės paslaugų teikėją pateikė prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi pagal UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą (studijos Lietuvoje). 2024 m. spalio 22 d. buvo priimtas sprendimas išduoti pareiškėjui leidimą laikinai gyventi Lietuvoje. Pareiškėjui išduoto ir pagaminto leidimo gyventi j MD 2025 m sausio 7 d. atsiimti atvyko pareiškėjo atstovas, kuriam žodžiu ir raštu buvo paaiškinta, kad dokumentą asmeniškai atsiimti turi pats pareiškėjas. Vėliau byloje ginčytu sprendimu MD panaikino pareiškėjui išduotą leidimą gyventi, gavęs informaciją, kad pareiškėjo studijos nutrauktos.

LVAT pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo nuostatos suteikia užsieniečiams teisę turėti savo atstovus Lietuvoje, kurie vietoje užsieniečio paimtų leidimą laikinai gyventi. Todėl pareiškėjo atstovui advokatui buvo nepagrįstai atsisakyta išduoti pareiškėjo leidimą laikinai gyventi Lietuvoje.

Vis dėlto, LVAT vertinimu, ši aplinkybė aptariamam atveju neturėjo teisinės reikšmės, kadangi pareiškėjui nepradėjus studijuoti Lietuvoje ginčytu sprendimu jam išduotas leidimas laikinai gyventi buvo pagrįstai panaikintas pagal UTPĮ 50 straipsnio 1 dalies 9 punktą (leidimas laikinai gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu užsienietis, be kita ko, neatvyko mokytis, studijuoti, stažuoti ar tobulinti kvalifikacijos).

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. birželio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1982-815/2025

Teismo proceso 3-61-3-00236-2025-3

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo proporcingumo, nacionalinėje teisėje nesant nustatytos supaprastintos ilgalaikio gyventojų statuso atkūrimo tvarkos

Dėl aplinkybės, kad užsienietis už Europos Sąjungos ribų išvyko studijuoti pagal jungtinę Lietuvos Respublikos ir ne Europos Sąjungos valstybės universitetų programą, vertinimo ryšių su Lietuva išlaikymo aspektu

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjo leidimas nuolat gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad MD turėjo ne tik teisę, bet ir pareigą panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą nuolat gyventi, nes pareiškėjas gyveno ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau nei 12 mėnesių iš eilės.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas pateikė prašymą pakeisti leidimą nuolat gyventi, kartu su prašymu pateikė paaiškinimą dėl išvykų iš Lietuvos Respublikos, kuriame nurodė, kad jis iš Lietuvos per Frankfurtą (Vokietija) 2021 m. rugpjūčio 15 d. išskrido studijuoti į Pietų Korėją, atgal į Lietuvą sugrįžo 2023 m. rugpjūčio 6 d., išvykęs iš Lietuvos, jis visą laiką studijavo. Atsakovas panaikino pareiškėjui išduotą leidimą nuolat gyventi UTPĮ

54 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytu pagrindu ir nutraukė prašymo pakeisti leidimą nuolat gyventi nagrinėjimą.

Apžvelgdama LVAT praktiką dėl UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų aiškinimo ir taikymo, teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad, viena vertus, LVAT praktikoje pažymima, jog UTPĮ nenustato išimčių, kuomet užsieniečiui, gyvenančiam ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės, leidimas nuolat gyventi galėtų būti nepanaikintas. Kita vertus, sprendžiant dėl atsakovo sprendimų panaikinti užsieniečiams išduotus leidimus nuolat gyventi pagal UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punktą pagrįstumo ir teisėtumo, atsižvelgiama į Covid-19 pandemijos aplinkybę, kuri gali turėti reikšmės sprendžiant dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo, asmens amžių ir jo sveikatos būklę, kitas reikšmingas aplinkybes, patvirtinančias, kad užsienietis UTPĮ nuostatas pažeidė dėl ne nuo jo valios priklausančių aplinkybių.

Šiuo aspektu byloje pažymėta, jog UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata priimta, įgyvendinant 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/51/ES (toliau – Direktyva). Direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punkto, taigi ir UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto taikymo prasme svarbus asmens fizinio (ne)buvimas, o ne (ne)gyvenimo Europos Sąjungos teritorijoje faktas. Netgi darant prielaidą, kad valstybei nenustačius jokių išimčių dėl 12 mėnesių buvimo Europos Sąjungos teritorijoje laikotarpio pratęsimo pagal Direktyvos 9 straipsnio 2 dalį užsieniečio teisę į ilgalaikio gyventojų statusą yra prarandama, atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo atveju valstybėms narėms Direktyvos 9 straipsnio 5 dalyje taip pat yra įtvirtinta pareiga nustatyti ir taikyti supaprastintą ilgalaikio gyventojų statuso atstatymo tvarką. Nacionaliniame reglamentavime nesant užsieniečiams įtvirtintų galimybių supaprastinta tvarka atkurti ilgalaikio gyventojų statusą, jį praradus dėl nebuvimo Europos Sąjungos teritorijoje ilgiau nei 12 mėnesių, toks užsienietis praranda vieną iš esminių savo teisių gynimo priemonių ir teisinį saugumą, kurį užtikrinti siekta minėta Direktyva. Todėl manytina, jog ilgalaikio gyventojų statuso praradimas, Lietuvoje nesant nustatytos supaprastintos šio statuso atkūrimo tvarkos ir duomenų, kad konkrečiu atveju užsienietis piktnaudžiavo teise, yra neproporcinga pasekmė.

LVAT teisėjų kolegija taip pat atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas ilgiau nei 12 mėnesių ne Europos Sąjungos valstybėje narėje praleido dėl svarbių priežasčių – studijų aukštojoje mokykloje. Šiuo aspektu svarbi ir UTPĮ 54 straipsnio 1 dalies 3 punkto formuluotė, nustatanti, kad leidimas nuolat gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu: „užsienietis gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės“. Aptariamose bylose atveju pareiškėjas buvo išvykęs būtent studijuoti, kaip studentas, įstojęs į Mykolo Romerio universitetą ir studijavęs pagal šio (Lietuvos Respublikos) universiteto jungtinę Informatikos ir skaitmeninio turinio bakalauro studijų programą anglų kalba, vykdomą kartu su Dongseo universitetu (Korėjos Respublika), o ne išvyko gyventi už Europos Sąjungos teritorijos ribų plačiąja prasme. Pareiškėjas nenutraukė ryšio su Mykolo Romerio universitetu, o tai leidžia daryti išvadą, jog pareiškėjo išvykimas studijuoti nenutraukė jo ryšio su Lietuvos Respublika.

Nustačiusi, kad pareiškėjas nuo 2013 metų yra deklaravęs nuolatinę gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, visą laiką Lietuvos Respublikoje gyveno teisėtai, 2019 metais jam išduotas leidimas nuolat gyventi, jis Lietuvoje įgijo vidurinį išsilavinimą, įstojo studijuoti į Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstaigą (Mykolo Romerio universitetą), siekia gauti Lietuvos Respublikos pilietybę (yra išlaikęs valstybinės lietuvių kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminus, padavęs prašymą dėl pilietybės), jo socialiniai ir ekonominiai ryšiai su Lietuva yra stiprūs, jis yra priimtas į Mykolo Romerio universitetą magistrantūros studijoms, nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų piktnaudžiavęs teise, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, jog šiuo atveju atsakovo sprendimas panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą nuolat gyventi nėra proporcingas.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą ir įpareigojo MD iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą pakeisti leidimą nuolat gyventi Lietuvoje.

2025 m. birželio 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1412-520/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04456-2024-0

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.2

[Prieiga internete](#)

Lietuvos Respublikos pilietybė

Dėl kitos valstybės teisėje įtvirtintos sąlygos, kad atsisakyti šios valstybės pilietybės neleidžiama, jeigu asmuo turi mokestinių skolų ar kitų neįvykdytų įsipareigojimų, nelaikymo akivaizdžiai neprotinga

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta, kad pareiškėjas negali prisiekti Lietuvos Respublikai, neatsisakęs turimos pilietybės, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjo kilmės valstybės nacionalinėje teisėje yra nustatyta pilietybės atsisakymo procedūra, kuri pareiškėjo atveju atitiko protingumo kriterijus.

LVAT pažymėjo, jog pagal Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 4 ir 9 dalies reglamentavimą pareiškėjas turėjo pareigą per nustatytą terminą pateikti duomenis apie tai, kad jis atsisakė kitos valstybės pilietybės, kuri (pareiga) galėtų būti paneigta, jeigu kitos valstybės teisėje nenustatytos jos pilietybės atsisakymo ar netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūros arba procedūros neatitinka protingumo kriterijų. Aptariamoms bylos atveju pareiškėjo kilmės valstybės nacionalinėje teisėje yra apibrėžta pilietybės atsisakymo procedūra. LVAT vertinimu, nėra pagrindo išvadai, kad kitos valstybės nuostata, kuria užkertamas kelias atsisakyti pilietybės, neįvykdžius mokestinių ar kitų įsipareigojimų, neatitinka protingumo kriterijų. Tokio pobūdžio reikalavimai pripažintini priimtinais, nes nėra politizuoti, o nukreipti į tvarkos palaikymą. Atsisakymas juos įvykdyti, tai grindžiant bloga finansine padėtimi (nors tokių įrodymų administracinėje byloje ir nebuvo) teisiškai nereikšmingas. Aptamamo pobūdžio aspektas nėra ta aplinkybė, kuri galėtų lemti išvadą, jog kitos valstybės teisės norma, neleidžianti atsisakyti tos valstybės pilietybės, akivaizdžiai neprotinga ir patenka į Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 9 dalyje įtvirtintą taisyklę.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. birželio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2047-556/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05483-2024-1

Procesinio sprendimo kategorija 10.6

[Prieiga internete](#)

Aplinkos apsauga

Dėl teisės sudaryti naują medžioklės ploto vienetą įgyvendinimo sąlygų

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Pakruojo rajono komisijos medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti (toliau – Komisija) sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo asociacijos medžiotojų klubo prašymas sudaryti naują medžioklės ploto vienetą Pakruojo rajone (toliau – Sprendimas), teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo skundo ir paliko galioti Komisijos Sprendimą.

Komisijos Sprendimas buvo priimtas remiantis Medžioklės įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, kurioje, be kita ko, nustatyta, jog „Pavienis medžiotojas arba juridinį asmenį įsteigusi grupė medžiotojų, kurie nuosavybės teise valdo daugiau kaip 1 000 ha bendro ploto susisiekiančius žemės sklypus, kuriuose medžioklė neuždrausta, gali pateikti šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytai komisijai prašymą jų nuosavybės teise valdomos žemės pagrindu sudaryti naują medžioklės plotų vienetą, atitinkantį šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus“. Šioje byloje nustatyta, kad pareiškėją, kaip asociaciją, sudaro tik keturi medžiotojai, kurie bendrai nuosavybės teise valdo 743,7153 ha žemės sklypų, o kiti medžiotojų klubo nariai turi jiems nuosavybės teise priklausančių žemės sklypų, tačiau nėra medžiotojai. Pabrėžta, kad medžiotojas yra fizinis asmuo, turintis Lietuvos Respublikoje išduotą medžiotojo bilietą arba užsienio šalyse išduotą analogišką dokumentą, pripažįstamą Lietuvos Respublikoje (Medžioklės įstatymo 2 str. 18 d.). Kadangi pareiškėjo nariai – medžiotojai – neturėjo 1 000 ha žemės ploto nuosavybės teisėmis, pareiškėjo prašymas sudaryti naują medžioklės ploto vienetą Pakruojo rajone buvo netenkintas.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad Konstitucinis Teismas 2005 m. gegužės 13 d. nutarime pripažino, jog Medžioklės įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostata „Medžioklės plotų vienetą turi apimti ne mažiau kaip 1 000 ha vientisų medžioklės plotų“ neprieštarauja Konstitucijai. Taigi, minėtas kiekybinis plotų dydis

Konstitucinio Teismo įvertintas kaip proporcingas, objektyviai reikalingas organizuoti medžioklei. Kartu pabrėžta, kad minėtame Konstitucinio Teismo nutarime akcentuota, jog medžioklės veikla nėra įprastinė ūkinė veikla: ji, be kita ko, reikalinga reguliuoti laukinių gyvūnų, esančių valstybės nuosavybe, populiacijai. Todėl, LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, įstatymų leidėjas turėjo konstitucinę priedermę ir teisę nustatyti tokį reguliavimą, kad būtent tik medžiotojai (fiziniai asmenys), valdantys nuosavybės teise daugiau kaip 1 000 ha bendro ploto susisiekiančius žemės sklypus, kuriuose medžioklė neuždrausta, turi teisę prašyti sudaryti naują medžioklės ploto vienetą. Be to, teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad teisė prašyti sudaryti medžioklės ploto vienetą ir teisė naudotis sudarytu medžioklės ploto vienetu nėra tapatu: pirmąją gali realizuoti tik medžiotojai, valdantys nuosavybės teise daugiau kaip 1 000 ha bendro ploto susisiekiančius žemės sklypus, kuriuose medžioklė neuždrausta, o antrąją gali naudotis ir juridiniai, ir fiziniai asmenys, galintys būti laukinės gyvūnijos išteklių naudotojais pagal Laukinės gyvūnijos įstatymą ir turintys šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą leidimą naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetu (Medžioklės įstatymo 2 str. 13 d.).

Neabejodama Medžioklės įstatymo 13 straipsnio 3 dalies konstitucingumu, taip pat byloje esant nustatytoms aplinkybėms, kad pareiškėja, kaip asociaciją, sudaro tik keturi medžiotojai, kurie bendrai nuosavybės teise valdo 743,7153 ha žemės sklypų, o kiti medžiotojų klubo nariai turi jiems nuosavybės teise priklausančių žemės sklypų, tačiau nėra medžiotojai, teisėjų kolegija darė išvadą, kad Komisijos Sprendimu teisėtai ir pagrįstai buvo netenkintas pareiškėjo prašymas sudaryti naują medžioklės ploto vienetą Pakruojo rajone.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2025 m. birželio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-420-815/2025

Teisminio proceso Nr. 3-64-3-01937-2023-3

Procesinio sprendimo kategorija 14.4.1

[Prieiga internete](#)

Žemės teisiniai santykiai

Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos informavimo suinteresuotiems asmenims dalyvauti patikrinime

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Byloje nustatyta, kad su pareiškėjos sklypu besiribojančiame gretimame žemės sklype statomas daugiabutis aštuonių aukštų pastatas. Pareiškėjos teigimu, dėl gretimame žemės sklype vykdomų didelio masto daugiabučio gyvenamojo namo statybos darbų pradėjo pavojingai smegti jos žemės sklypo gruntas, todėl su prašymu ji kreipėsi į Inspekciją. Prašyme kartu su kitais išdėstytais reikalavimais pareiškėja pasiūlė Inspekcijai, įvertinus situaciją vietoje, operatyviai spręsti klausimą dėl vykdomų statybos darbų laikino stabdymo, iki kol bus išsiaiškintos pareiškėjos žemės sklype esančio grunto esminio sėdimo priežastys, šio reiškinio galima neigiama įtaka pareiškėjos gyvenamojo namo saugumui bei numatytos ir įvykdytos imperatyvios saugumo priemonės ir veiksmai dėl grunto sėdimo stabdymo bei sutvirtinimo.

Pareiškėja teigė, kad Inspekcija savo poziciją dėl grunto nusėdimo, situacijos nepavojingumo grindė vienašalėmis subjektyviomis prielaidomis ir vienašališkai atliktu faktinių aplinkybių patikrinimu vietoje, apie tai neinformuodama pareiškėjos.

LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad iki 2024 m. sausio 1 d. galiojo Inspekcijos viršininko 2012 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 1V-53, kuriame nustatyta, kad statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimai atliekami vadovaujantis Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), kurio 11.1 papunktyje numatyta, kad dalyvauti patikrinimuose pagal bendradarbiavimo susitarimus ar galiojančius teisės aktus gali būti kviečiami kitų suinteresuotų viešojo administravimo subjektų atstovai, statybos dalyviai, liudytojai, subjektų vykdančių tyrimus atstovai (kai atliekami statybos produktų bandinių poėmiai) ir kiti suinteresuoti asmenys. LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi, kad pareiškėja, kurios kreipimosi pagrindu ir buvo atliktas patikrinimas, apie patikrinimą nebuvo informuota, o surinkti duomenys, reikalingi įvertinti skundo teiginius, susijusius su statybos darbų žemės sklype, kuriame statomas daugiabutis, galimu neigiamu poveikiu besiribojančio pareiškėjos žemės sklypo grunto sėdimui ir šiame sklype esančiam pastatui, yra pakankamai prieštaringi bei labai neinformatyvūs, todėl tinkamam išnagrinėjimui objektyviai yra būtina atlikti ne tik statybos darbų žemės sklype, kuriame statomas

daugiabutis, patikrinimą, bet ir besiribojančio žemės sklypo bei jame esančio pastato apžiūrą, todėl, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies ir Aprašo 11.1 papunkčio nuostatomis, pareiškėja privalėjo būti informuota apie patikrinimą.

Pareiškėjos apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas.

2025 m. birželio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-801-624/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02255-2023-5

Procesinio sprendimo kategorija 15.8

[Prieiga internete](#)

Statybos

Dėl pažymos apie naujai formuojamų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpų) galimybę naudoti pagal paskirtį neišdavimo, kai gamybinės patalpas siekiama naudoti gyvenimui

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Statybos reglamentavimo skyriaus sprendimų, kuriais atsakyta išduoti pažymą apie patalpų tinkamumą naudoti pagal paskirtį padalijant gamybos paskirties patalpas į 137 turtinius vienetus, teisėtumo ir pagrįstumo bei reikalavimo įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą dėl minėtos pažymos išdavimo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, dėl šio sprendimo pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, vadovaudamasi ginčui aktualiomis statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017² (toliau – Reglamentas) nuostatomis, atkreipė dėmesį, jog pažyma apie Reglamento 118 punkte nurodytais būdais naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) galimybę naudoti pagal paskirtį išduodama tik *inter alia* (be kita ko) įsitikinus, jog naujai suformuotos patalpos (statiniai) galės būti naudojamos pagal paskirtį, kuri buvo įregistruota nekilnojamojo turto registre iki Reglamento 118 punkte nurodytų veiksmų atlikimo, kaip atskiri nekilnojamieji daiktai, ir nebūtina keisti statinio (-ių) paskirties. Šią procedūrą vykdančioms kompetentingų viešojo administravimo subjektų įgaliotiems valstybės tarnautojams ar kitiems darbuotojams yra nustatyta teisinė pareiga patikrinti minėtų kumuliatyvių sąlygų egzistavimą, t. y. atlikti išsamų ir visapusišką patikrinimą, be kita ko, ar yra numatyti atskiri įėjimai į šias patalpas (statinius), atskirtos (prireikus įrengtos naujos) inžinerinės sistemos, išspręsti automobilių stovėjimo vietų klausimai, taip pat pareigą nustatyti, ar dėl naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo schemeje numatytų pertvarkymų nereikia keisti statinio (-ių) paskirties.

Pažymos apie naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) galimybę naudoti pagal paskirtį išdavimas yra kompetentingo viešojo administravimo subjekto administracinis aktas, ne tik patvirtinantis naujo daikto teisėtą suformavimą (byloje nagrinėtu atveju – pertvarkius patalpą (ja padalijus), kai atliekamas paprastas remontas), bet ir suteikiantis asmeniui teisę įregistruoti tokį naujai suformuotą daiktą, kaip atskirą nekilnojamojo turto kadastro objektą, ir nuosavybės teises į jį. Savo ruožtu pastato ir kaip atskirų nekilnojamojo turto objektų suformuotų patalpų naudojimo paskirtis iš esmės apibrėžia (nulemia) šio turto naudojimo bei kitų savininko (naudotojo) teisių įgyvendinimo sąlygas (savaržymus), šių asmenų pareigų naudojantis šiuo turto turinį (apimtį). Atitinkamai ginčui aktualios Reglamento nuostatos glaudžiai susijusios su įstatyme įtvirtinta statinių naudotojų pareiga naudoti statinį (jo patalpas) pagal paskirtį ir sudaro su statyba susijusį viešąjį interesą, *inter alia* kiek tai susiję su darnaus kultūrinio kraštovaizdžio formavimu, savivaldybių funkcijoms ar teritorijų funkcionavimui reikalinga socialine ar inžinerine infrastruktūra, šios infrastruktūros plėtojimu, architektūros kokybe.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog prašymo išduoti pažymą apie naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) galimybę naudoti pagal paskirtį nagrinėjimo procedūra skirta užtikrinti, kad naujai suformuotos patalpos (statiniai) ir toliau bus naudojamos pagal iki Reglamento 118 punkte nurodytų veiksmų atlikimo (šiuo atveju – patalpų padalijimo) nustatytą ir nekilnojamojo turto registre

² Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-971 patvirtintas statybos techninis reglamentas STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“.

įregistruotą (tą pačią) paskirtį. Pažymos teisinė reikšmė ir šio administracinio akto sukelti teisiniai padariniai lemia, jog sprendimas išduoti ar neišduoti pažymą apie naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) galimybę naudoti pagal paskirtį negali būti grindžiamas formaliu pateiktų dokumentų atitikties teisės aktų nuostatomis įvertinimu. Aptariamą procedūrą paskirtis – nustatyti tikrąją reikalų padėtį užtikrinant turiningųjų šią administracinę procedūrą reglamentuojančių teisės normų tikslų įgyvendinimą, t. y. nagrinėjant prašymą išduoti pažymą apie naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) galimybę naudoti pagal paskirtį, šią administracinę procedūrą vykdančios kompetentingi subjektai (jų įgaliojimai valstybės tarnautojai ar kiti darbuotojai) turi įvertinti, ar faktiškai numatomas patalpos (-ų) ar statinių naudojimas atitinka deklaruotus tikslus, kurių pagrindu asmuo kreipėsi dėl pažymos išdavimo, ar pateikiant atitinkamą naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo schemą nesiekiami pridengti nustatytos (įregistruotos) šių objektų naudojimo paskirties realiai neatitinkančio patalpų naudojimo, kas iš esmės prieštarautų šią procedūrą reglamentuojančių teisės normų tikslams.

Faktinių aplinkybių konstatavimas, kad patalpos ar statiniai bus naudojami arba siekiama juos naudoti ne pagal paskirtį, kai nekeičiama naujai suformuotų nekilnojamojo turto kadastro objektų (patalpos (-ų) ar statinių) paskirtis, vadovaujantis gero viešojo administravimo, taip pat bendraisiais sąžiningumo, protingumo ir turinio viršenybės prieš formą principais bei draudimu piktnaudžiauti teise, yra pakankamas pagrindas netenkinti prašymo dėl minėtos pažymos išdavimo. Patalpos (-ų) ar statinių naudojimas pagal deklaruojamą paskirtį (tokia galimybė) turi būti realus, bet ne fiktyvus, ir galimybė naudoti patalpas ar statinius pagal konkrečią jų paskirtį, vadovaujantis Reglamento nuostatomis, turi būti nustatyta prieš priimant sprendimą dėl tokios pažymos išdavimo, todėl kompetentingam viešojo administravimo subjektui, vykdančiam aptariamą procedūrą, įvertinus faktinių aplinkybių visumą ir pripažinus, kad pareiškėjo tikslai neatitinka deklaruojamųjų – tokia pažyma neišduodama. Priešingas vertinimas nebūtų suderinamas ir su viešojo administravimo subjektų veikloje taikomu atsakomybės už priimtus sprendimus principu, pagal kurį viešojo administravimo subjektas, vykdydamas administracinį reglamentavimą ar priimdamas administracinius sprendimus, turi prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius.

Byloje ginčytai sprendimais atsakovas atsisakė išduoti pareiškėjui pažymą argumentuodamas tuo, kad ginčo patalpas galbūt siekiama naudoti gyvenimui ir jos iš esmės nebebus naudojamos tai paskirčiai, kuriai buvo suprojektuotos (gamybos), bei jų funkcionavimui atskirai po vieną nėra tinkamos infrastruktūros. LVAT išplėstinė teisėjų kolegija sutiko, kad gyvenamųjų būstų skaičiaus padidėjimas tam tikroje teritorijoje neabejotinai gali lemti ir infrastruktūros naudojimo intensyvumo padidėjimą, kuris neatitiktų gamybos paskirties patalpoms keliamų reikalavimų bei viešojo intereso dėl tinkamo statybą ir statinių (patalpų) naudojimą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi. Šiame kontekste LVAT pažymėjo, kad patalpų naudojimo nekeičiant jų paskirties klausimas yra įrodinėjimo dalykas, o remiantis byloje surinktų duomenų visuma, įskaitant iš viešai prieinamų šaltinių surinktus duomenis apie ginčo patalpų, būtent kaip gyvenamosios paskirties loftų, vystymą, egzistavo teisinis pagrindas paneigti pareiškėjo deklaruojamą tikslą padalyti gamybos paskirties patalpas suformuojant 137 naujus nekilnojamojo turto kadastro objektus (patalpas), nekeičiant jų paskirties, bei atsakovui priimti ginčytus sprendimus, pareiškėjas byloje nepateikė įrodymų, kurie leistų padaryti priešingą išvadą.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. birželio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-339-415/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00915-2023-5

Procesinio sprendimo kategorija 17.7

[Prieiga internete](#)

Bausmių vykdymo sąlygos

Dėl nuteistųjų teisės vairuoti automobilį vykstant į darbo vietą už laisvės atėmimo bausmės vykdymo vietos ribų

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl pareiškėjui, atliekančiam laisvės atėmimo bausmę, paskirtos nuobaudos teisėtumo ir neturtinės žalos, kurią pareiškėjas kildino iš neteisėtų atsakovo atstovo veiksmų neteisėtai paskyrus jam nuobaudą, atlyginimo priteisimo.

Pareiškėjui nuobauda buvo skirta už draudžiamo daikto turėjimą baudmės atlikimo vietoje, kadangi jis, vykdamas į darbo vietą už laisvės atėmimo baudmės vykdymo vietos ribų, priėjo prie automobilio, atsidarė vairuotojo dureles bei atsisėdo į automobilį ir juo, sėdėdamas vairuotojo vietoje, išvažiavo iš stovėjimo vietos, t. y. iš esmės už tai, kad pareiškėjas vairavo automobilį (vyko darbdavio suteiktu automobiliu į darbą).

Pirmosios instancijos teismas panaikino pareiškėjui skirtą nuobaudą ir priteisė jam 1 076,30 Eur turtinės bei 100 Eur neturtinės žalos atlyginimą. Teismas pažymėjo, kad sprendime dėl nuobaudos skyrimo nurodytos faktinės aplinkybės neatitinka pažeidimo kvalifikavimo. Šio sprendimo formuluotėje nurodytos faktinės aplinkybės apie tai, jog pareiškėjas įsėdo į automobilį ir sėdėdamas vairuotojo vietoje išvažiavo iš stovėjimo vietos, o pareiškėjo veika kvalifikuota pagal BVK 38 straipsnio 1 dalį, kurioje įtvirtinta nuteistųjų teisė baudmės atlikimo vietose turėti į teisingumo ministro nustatytą nuteistiesiems leidžiamų turėti asmeninių daiktų sąrašą įtrauktų daiktų, bei BVK 50 straipsnio 2 dalies 11 punktą, kuris draudžia nuteistiesiems su savimi turėti asmeninių daiktų, nenurodytų BVK 25 straipsnio 1 dalyje, 38 straipsnio 1 dalyje ir 81 straipsnio 1 dalyje nurodytuose sąrašuose, t. y. pareiškėjas nubaustas už nuteistiesiems neleidžiamo turėti daikto turėjimą, tačiau iš minėto sprendimo turinio nėra aišku, kaip nurodyti pareiškėjo veiksmai (automobilio vairavimas) siejami su paminėtomis BVK nuostatomis.

Pareiškėjo skundą išnagrinėjusi Lietuvos kalėjimų tarnyba savo sprendime nurodė, kad teisės aktuose nėra numatyta galimybė nuteistiesiems, kurie laisvės atėmimo baudmę atlieka pusiau atviro tipo vietose, vairuoti automobilį, o nuteistasis turėjo ir naudojosi daiktu, kuris nėra numatytas tarp leidžiamų turėti daiktų. Tačiau teismas sprendė, kad šie argumentai nepašalina prieštaravimų tarp pareiškėjo veiksmų, už kuriuos jam skirta nuobauda, ir teisės normų, kurias, kaip teigiama, pažeidė pareiškėjas. Šiuo atveju pareiškėjas naudojosi BVK 69 straipsnio 1 dalyje numatyta teise be palydos išvykti iš baudmės atlikimo vietos į darbo vietą. BVK nenustato, koku būdu ar kokia transporto priemone nuteistasis privalo vykti į darbo vietą už baudmės atlikimo vietos ribų ir grįžti iš darbo vietos. Teismo vertinimu, aptariamoje situacijoje susiklostę teisiniai santykiai nereglamentuojami BVK 38 straipsnio 1 dalies ir 50 straipsnio 2 dalies normomis, kadangi vykimas į darbą už baudmės atlikimo vietos ribų (šiuo atveju galima netinkama transporto priemone ar netinkamu būdu) nėra tapatus asmeninio daikto turėjimui baudmės atlikimo vietoje. Nors pareiškėjui buvo žinoma, kad kalnimo įstaigos administracija netenkino jo prašymo leisti vykti į darbą automobiliu, byloje ginčytame sprendime nebuvo nurodyta, jog pareiškėjas pažeidė draudimą vairuoti automobilį vykstant į darbą, taip pat nenurodyta, kad pareiškėjas pažeidė kokius nors teisės aktus, reglamentuojančius vykimo be palydos iš baudmės atlikimo vietos į darbo vietą tvarką. Atsižvelgiant į tai, konstatuota, kad sprendimas, kuriame pareiškėjo veikos kvalifikavimas nesutampa su nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, neatitinka individualiam teisės aktui keliamų reikalavimų, todėl toks sprendimas yra neteisėtas ir panaikintas.

Kadangi paskyrus pareiškėjui drausminę nuobaudą jis nebeatitiko BVK 69 straipsnio 1 dalyje numatytų sąlygų ir neteko teisės išvykti be palydos už kalnimo įstaigos ribų bei atitinkamai neteko galimybės dirbti, o pareiškėjas neturtinę žalą iš esmės siejo su šia aplinkybe, t. y. jog netekęs galimybės dirbti neteko ir galimybės remti savo mažametę dukrą, resocializuotis, dėl to labai išgyveno, teismas sprendė, kad yra pagrindas konstatuoti priežastinį ryšį tarp ginčo sprendimu pareiškėjui paskirtos nuobaudos ir jam kilusios tiek turtinės, tiek neturtinės žalos. Vertindamas pareiškėjui priteistinos turtinės žalos dydį, teismas, be kita ko, atsižvelgė į tai, kad vėliau pareiškėjas buvo priimtas dirbti kalnimo įstaigos teritorijos ribose ir už tai jam skirta piniginė išmoka – teismas šią sumą atėmė iš apskaičiuoto dėl nepagrįstai skirtos nuobaudos netekto darbo užmokesčio.

Apeliaciniame skunde atsakovo atstovas nesutiko su pirmosios instancijos teismo parinkta neturtinės žalos atlyginimo forma. Šiuo aspektu LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad byloje nagrinėtu konkrečiu atveju nustatytas pažeidimas negali būti laikomas mažareikšmiu, kadangi nepagrįstai paskirta nuobauda apribojo pareiškėjui, kaip nuteistajam, reikšmingą galimybę dirbti už laisvės atėmimo vietos ribų, gauti pajamas, skirtas vaiko išlaikymui ir pan., kas pagrindžia, jog pareiškėjo neigiami išgyvenimai, nusivylimo jausmas galėjo būti pakankamai intensyvūs, ir tik teisės pažeidimo pripažinimo nepakanka pažeistai pareiškėjo teisei apginti. Taigi, teisėjų kolegija sprendė, kad šiuo konkrečiu atveju pirmosios instancijos teismas pagrįstai priteisė pareiškėjui neturtinės žalos atlyginimą pinigais, taip pat nepažeidė teisingo žalos atlyginimo principo priteisdamas turtinės žalos atlyginimą.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

[Prieiga internete](#)

Teisė kreiptis į teismą

Dėl galimybės apskusti NŽT išvadą, kuria nustatyta, jog sandoris neatitinka teisės aktų reikalavimų

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) skundą, kuriuo buvo prašoma panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) išvadą (toliau – Išvada), kuria nustatyta, jog sutarties projektas neatitinka teisės aktų reikalavimų, bei nurodyta Administracijai pateikti patikslintą sutarties projektą ir informaciją apie Išvadoje nurodytų trūkumų pašalinimą.

Pagal Žemės įstatymo 9 straipsnio 11 dalį, prieš savivaldybės tarybai priimant sprendimą dėl patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų nuomos, savivaldybės nustatyta tvarka ir terminais teikia prašymą NŽT patikrinti šio sandorio teisėtumą ir pateikti išvadą. Sandoriai tvirtinami ir Nekilnojamojo turto registre registruojami tik gavus NŽT išvadą apie sandorio atitiktį teisės aktų reikalavimams. Negavus NŽT išvados dėl sandorio atitikties teisės aktų reikalavimams, sandoris nesudaromas. Siekiant pakeisti sandorio sąlygas, savivaldybė parengia naują sandorio projektą ir kreipiasi į NŽT dėl pakartotinės išvados gavimo. NŽT pateikus pakartotinę išvadą, ankstesnė išvada laikoma negaliojančia. Dėl savivaldybės tarybos patvirtintų sandorių, kurių sąlygos buvo pakeistos be pakartotinės NŽT išvados, panaikinimo NŽT ABTĮ nustatyta tvarka su pareiškimu kreipiasi į administracinį teismą, kad būtų apgintas viešasis interesas.

LVAT pažymėjo, kad Išvada (jos dalis) pareiškėjui sukelia jo nurodomas teises pasekmes, kadangi pareiškėjui nesutinkant su Išvadoje nurodytais trūkumais ir neketinant jų šalinti (jų nepašalinus), teisės aktuose nėra numatyta, jog NŽT priima naują (atskirą) sprendimą (Išvadą) dėl sandorio neatitikties teisės aktų reikalavimams. Vadinas, neleidus pareiškėjui apskusti NŽT išvados (jos dalies), kad sutarties projektas neatitinka teisės aktų reikalavimų, būtų užkirstas kelias savivaldybei sudaryti ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoti valstybinės žemės nuomos sutartį, o tuo pačiu apskusti Vilniaus miesto savivaldybei ginčo Išvadoje nustatytus trūkumus, su kuriais pareiškėjas nesutinka. Todėl ginčo Išvada (jos dalis) negali būti vertinama kaip tarpinis procedūrinis sprendimas, nesukeliantis pareiškėjui jokių teisinių pasekmių.

Įvertinusi nurodytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad NŽT Išvada, kuria konstatuojama, jog sutarties projektas neatitinka teisės aktų reikalavimų, Vilniaus miesto savivaldybei sukelia teises pasekmes – užkerta jai kelią sudaryti ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoti valstybinės žemės nuomos sutartį, todėl pirmosios instancijos teismas šiuo atveju padarė nepagrįstą išvadą, kad NŽT Išvada yra informacinio pobūdžio raštas, pareiškėjui nesukeliantis teisinių pasekmių.

Pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. birželio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-591-968/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01740-2025-4

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl Vyriausybės Peticijų komisijos išvados apskundimo

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Vyriausybės Peticijų komisijos (toliau – Peticijų komisija) išvadą (toliau – Išvada), kurioje nurodyta, kad Peticijų komisija, išnagrinėjusi peticiją, nusprendė teikti Vyriausybei išvadą netenkinti pareiškėjo peticijoje išdėstytų prašymų ir siūlymų dėl buitinių oro kondicionierių naudojimo teisinio reguliavimo papildymo. Vadovaujantis Peticijų konstitucinio įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Išvada buvo pateikta Vyriausybei, kuri nutarimu jai pritarė (nutarimas įsigaliojo 2025 m. kovo 4 d.).

Pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punktu, atsisakė priimti pareiškėjo skundą, nurodęs, kad skundo reikalavimas yra kildinamas ne iš viešojo administravimo teisinių santykių, o dėl Vyriausybės (jos sudarytos Peticijų komisijos) veiklos, kuri nėra teisinga administraciniais teismams.

Peticijų konstitucinio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, įgyvendinant peticijos teisę, galutinį ir neskundžiamą sprendimą dėl peticijoje pateikto prašymo ar siūlymo tenkinimo priima Seimas, Vyriausybė, viena iš savivaldybės institucijų ar kita institucija. Priimant šį sprendimą, atsižvelgiama į Peticijų komisijos išvadą, tačiau ja vadovautis neprivaloma.

LVAT teisėjų kolegija, išanalizavusi ginčo išvados turinį ir Peticijų konstituciniame įstatyme įtvirtintą reguliavimą, konstatavo, kad Išvada yra tarpinio pobūdžio procedūrinis dokumentas, kuris pats savaime nesukelia savarankiškų materialinių teisinių pasekmių. Šiuo atveju galutinį sprendimą dėl pareiškėjo peticijos priėmė Vyriausybė, kuri neprivalėjo vadovautis Išvada ir turėjo įgaliojimus priimti sprendimą, neatitinkantį Išvadoje pateikto siūlymo netenkinti pareiškėjo peticijos. Pažymėta, kad net tuo atveju, jei pareiškėjo skundo reikalavimas panaikinti Išvadą būtų patenkintas, pareiškėjo teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, nes liktų galioti Vyriausybės nutarimas, kuris yra galutinis ir neskundžiamas.

Atsižvelgusi į tai, kas nustatyta, LVAT teisėjų kolegija sprendė, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai atsisakė priimti pareiškėjo skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu, nes pareiškėjo siekiamas inicijuoti ginčas dėl Išvados teisėtumo ir pagrįstumo nėra priskirtinas nagrinėti administraciniam teismui.

2025 m. birželio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-610-502/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01739-2025-2

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl teismo teisės, gavus atskirąjį skundą, pasinaikinti savo nutartį išaiškėjus naujoms aplinkybėms

Pareiškėja į teismą kreipėsi ginčydamą Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – MGK) sprendimą. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pareiškėja teismui skundžia MGK sprendimą, kuris buvo priimtas išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka išnagrinėjus pareiškėjos skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) sprendimo. Pareiškėja nesuformulavo reikalavimo dėl VMI sprendimo, kuris jai sukelia teises pasekmes, todėl teismas nurodė patikslinti skundo reikalavimą ir atsakovu nurodyti VMI. Taip pat teismas pareiškėjai nurodė pateikti teismui VMI sprendimą ir sumokėti žyminį mokestį arba pateikti motyvuotą prašymą atleisti ją nuo žyminio mokesčio.

Pirmosios instancijos teismas nustatęs, kad pareiškėja sumokėjo žyminį mokestį, tačiau nepateikė skundo, kuriame būtų suformuluotas reikalavimas atsakovui VMI dėl VMI sprendimo, kuris sukelia pareiškėjai tiesiogines teises pasekmes, ir paties VMI sprendimo, pareiškėjos skundą laikė nepaduotu.

LVAT nurodė, kad iš pareiškėjos paduoto skundo buvo aišku, jog ji siekia inicijuoti mokestinį ginčą, tačiau skunde nebuvo suformuluotas reikalavimas dėl VMI sprendimo, atsakovu nebuvo nurodyta VMI, nepateikti įrodymai, kad pareiškėja sumokėjo žyminį mokestį už skundą, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė terminą nurodytiems skundo trūkumams pašalinti.

LVAT nustatė, kad po skundžiamos pirmosios instancijos teismo 2025 m. balandžio 15 d. nutarties laikyti skundą nepaduotu priėmimo pareiškėja pateikė prašymą atnaujinti terminą skundui dėl Klaipėdos apskrities VMI sprendimo, VMI sprendimo ir MGK sprendimo paduoti. Pareiškėja prašyme nurodė, kad ji (jos atstovas) buvo suklaidinti, kadangi teismui, be kitų dokumentų, siekė pateikti didelės apimties nuosprendį, dėl ko siuntimas buvo užbaigtas nesėkmingai, nors Lietuvos teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ buvo matyti pranešimas, kad dokumentai išsiųsti. Pareiškėja nurodė, kad tik gavus teismo 2025 m. balandžio 15 d. nutartį paaikškėjo, jog teismui buvo pateiktas tik žyminio mokesčio sumokėjimą patvirtinantis kvitas, o patikslintas procesinis dokumentas, ginčijami sprendimai ir kiti įrodymai nebuvo pateikti.

LVAT nurodė, kad nėra jokių duomenų, jog teismui galėjo būti žinomos aplinkybės, kad pareiškėja siekė pašalinti visus nustatytus trūkumus, tačiau to nepavyko padaryti dėl techninių kliūčių, t. y. dėl, kaip teigiama, nuo pareiškėjos valios nepriklausiusių aplinkybių. Pareiškėja patikslintą skundą kartu su kitais dokumentais teismui pateikė dar neįsiteisėjęs 2025 m. balandžio 15 d. nutarčiai pareiškėjos skundą laikyti nepaduotu.

LVAT atkreipė dėmesį į ABTĮ 153 straipsnio 1 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą bei teismo praktiką dėl šios nuostatos taikymo ir sprendė, kad pirmosios instancijos teismas po skundžiamos 2025 m. balandžio 15 d. nutarties priėmimo pakankamai operatyviai gavęs pareiškėjos prašymą dėl procesinio termino atnaujinimo ir prie jo pridėdamas ginčijamus sprendimus bei patikslintą skundą (t. y. pateikti duomenys iš esmės 2025 m. kovo

20 d. nutartyje įvardyti kaip skundo trūkumai), turėjo galimybę panaikinti savo priimtą nutartį, imtis priemonių išspręsti praleisto termino pašalinti skundo trūkumus atnaujinimo klausimą (ABTĮ 66 str. 3 d.) ir, atitinkamai, spręsti skundo priėmimo klausimą.

Apibendrinama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai pareiškėjos skundą laikė nepaduotu, todėl panaikino skundžiamą nutartį, o skundo priėmimo klausimą perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. birželio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-650-556/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01862-2024-8

Procesinio sprendimo kategorija 43.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl teismo aktyvaus vaidmens užtikrinant teisę į teisminę gynybą esant išnykusiam atsisakymo priimti skundą pagrindui

Pareiškėjas 2025 m. kovo 1 d. kreipėsi į teismą, ginčydamas Lietuvos kalėjimų tarnybos Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2025 m. vasario 14 d. sprendimą. Teismas 2025 m. kovo 10 d. atsisakė priimti skundą, nurodęs, kad pareiškėjas nepateikė įrodymų apie privalomos išankstinės ginčo nagrinėjimo tvarkos laikymąsi.

2025 m. kovo 26 d. pareiškėjas pateikė skundo papildymą, kuriame, be kita ko, nurodė, kad ginčijamą sprendimą jau apskundė Lietuvos kalėjimų tarnybai, tačiau neformulavo reikalavimo dėl teismo nutarties panaikinimo. 2025 m. kovo 27 d. teismas nustatė terminą trūkumams pašalinti.

2025 m. balandžio 10 d. pateiktas atskirasis skundas, kuriame pridėti įrodymai, kad ginčijamas sprendimas buvo apskųstas Lietuvos kalėjimų tarnybai išankstine ginčo nagrinėjimo tvarka ir 2025 m. balandžio 3 d. išnagrinėtas. Nepaisant to, 2025 m. balandžio 15 d. nutartimi skundą atsisakyta priimti.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, pažymėjo, jog iš pareiškėjo skundo papildymo buvo aišku, kad aplinkybės, dėl kurių pirmosios instancijos teismas jo skundą atsisakė priimti, yra išnykusios. Pareiškėjas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko Sprendimą apskundė Lietuvos kalėjimų tarnybai, jo skundas buvo priimtas, dėl to neliko pagrindo konstatuoti, kad ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 3 punktą turėtų būti taikomas. Taigi pirmosios instancijos teismas, gavęs atskirąjį skundą (pareiškėjo įvardytą kaip skundo papildymą), iš kurio buvo matyti, kad ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 3 punktą taikytas nepagrįstai, turėjo ABTĮ nustatyta tvarka spręsti klausimą dėl teismo 2025 m. kovo 10 d. nutarties pasinaikinimo ir pareiškėjo skundo bei skundo papildymo priėmimo nagrinėti teisme.

LVAT konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas turėjo padėti pareiškėjui tinkamai realizuoti teisę į galbūt pažeistų teisių teisminę gynybą, tačiau to nepadarė, todėl pareiškėjo atskirąjį skundą tenkino ir skundo priėmimo klausimą perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-705-602/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00466-2025-9

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.3

[Prieiga internete](#)

Dėl galimybės skųsti administracinį aktą, kuriuo pakeista įstaigos struktūra ir panaikinama pareiškėjo užimama pareigybė

Pareiškėjas, be kitų reikalavimų, kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) įsakymo (toliau – Įsakymas) dalį, kuria panaikinama Miesto planavimo ir architektūros skyriaus (toliau – Skyrius) vedėjo pareigybė.

Pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punktu, atsisakė priimti pareiškėjo skundo reikalavimą dėl Įsakymo, kuriuo pakeista Administracijos struktūra, dalies panaikinimo, konstatavęs, kad tai nėra individualus administracinis aktas, nulemiantis pareiškėjo teises ar pareigas, juo pareiškėjui nėra sukuriamos, pakeičiamos ar panaikinamos jokios teisės ar pareigos, o teismas, tik sprenddamas dėl pareiškėjo atleidimo (jei taip įvyktų) iš valstybės tarnybos teisėtumo ir pagrįstumo, turėtų įvertinti, ar yra realiai įvykęs valstybės tarnautojo pareigybės panaikinimo faktas.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, priminė nuosekliai formuojamą praktiką, pagal kurią asmenys, kurių teisės galbūt buvo pažeistos, naikinant jų užimamas pareigybes, gali kreiptis į administracinius teismus tokiu atveju, kai atlikti struktūriniai pokyčiai realiai ir tiesiogiai daro įtaką jų teisiniam statusui, t. y. asmenys yra atleidžiami, jiems siūlomos naujos pareigos ir pan. Valstybės tarnautojo pareigybės panaikinimas yra pagrindas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų, tačiau pareigybės panaikinimo faktas pats savaime nereiškia, jog jį iki panaikinimo užėmęs valstybės tarnautojas būtinai bus atleistas iš pareigų.

Apibendrinusi nurodytas aplinkybes, teisėjų kolegija konstatavo, kad Įsakymo teisėtumas šiuo atveju negali būti vertinamas kaip savarankiškas skundo reikalavimas. Pareiškėjas, nesutikdamas su Įsakymu, šio nesutikimo argumentus gali išdėstyti įstatymų nustatyta tvarka ginčydamas konkretų dėl jo, kaip valstybės tarnautojo, priimtą sprendimą, pvz., dėl tarnybos sąlygų pakeitimo (šiuo atveju pareiškėjas tokį reikalavimą iš esmės ir pareiškė suformuluodamas pirmąjį savo skundo reikalavimą), atleidimo iš valstybės tarnybos ir pan.

LVAT atmetė pareiškėjo atskirąjį skundą.

2025 m. birželio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-692-463/2025

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-00719-2025-0

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)